

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 10 lutego 2017 r.

Znak: WK-610/40/4/16/17

Pan
Ireneusz Czech
Wójt Gminy
Kochanowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 27 października do 2 grudnia 2016 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Kochanowice za okres od 1 stycznia 2012 r. do 2 grudnia 2016 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 grudnia 2016 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W zakresie dochodów budżetowych:

– *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano przeprowadzenia postępowania administracyjnego w celu ustalenia czy zachodziły przesłanki do naliczenia kary pieniężnej wobec wykonawcy świadczącego na terenie Gminy Kochanowice usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na podstawie umów:*

- *Nr 032.67.2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. z terminem realizacji do dnia 19 sierpnia 2013 r.,*
- *Nr 032.8.2013 z dnia 20 sierpnia 2013 r. z terminem realizacji do dnia 31 stycznia 2014 r.,*
- *Nr 032.1.2014 z dnia 30 stycznia 2014 r. z terminem realizacji do dnia 29 grudnia 2015 r.*

za pierwszy stwierdzony przypadek przekazania zmieszanych odpadów komunalnych do składowania do innej niż regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, mając na uwadze art. 9x ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9zb ust.1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.).

Stosownie do ww. przepisów, przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który nie przekazuje odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych do regionalnej instalacji do przetwarzania

odpadów komunalnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 2000 zł za pierwszy ujawniony przypadek. Kary pieniężne, nakłada, w drodze decyzji, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce wpisania przedsiębiorcy do rejestru działalności regulowanej.

Ze sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2013 i za I kwartał 2014 roku oraz z kart przekazywania odpadów wynikało, że do dnia 30 kwietnia 2014 r. wykonawca przekazywał zebrane odpady niesegregowane (zmieszane) o kodzie odpadu 20 03 01 do sortowni odpadów komunalnych prowadzonej przez Prywatny Zakład Oczyszczania Miasta Waldemar Strach, Konopiska posiadającej w tym czasie status instalacji zastępczej zgodnie z uchwałą Nr IV/25/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014”. Powyższa instalacja uzyskiwała status regionalnej instalacji dla Regionu I Województwa Śląskiego dopiero na podstawie uchwały Nr IV/50/6/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 5 maja 2014 r. w sprawie zmiany uchwały Nr IV/25/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014”.

Mając na uwadze powyższe, wskutek zaniechania naliczenia kary pieniężnej za pierwszy stwierdzony przypadek przekazania zmieszanych odpadów komunalnych, Gmina Kochanowice nie mogła formalnie podjąć działań zmierzających do złożenia wniosku o wykreślenie wykonawcy usługi z rejestru przedsiębiorców, stosownie do art. 9j ust. 2 pkt 4 ww. ustawy. Zgodnie z powyższym przepisem, wykreślenie z rejestru następuje także w przypadku gdy stwierdzono, że przedsiębiorca po raz drugi przekazuje zmieszane odpady komunalne, odpady zielone lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do instalacji innych niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Z wyjaśnień udzielonych przez p. Ireneusza Czecha – Wójta Gminy Kochanowice wynika, że Gmina Kochanowice odstąpiła od naliczenia kary pieniężnej dla wykonawcy uwzględniając złożone przez wykonawcę wyjaśnienia o braku możliwości przyjmowania zmieszanych odpadów komunalnych przez wyznaczoną regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych z uwagi na niewystarczające moce przerobowe tej instalacji.

Zgodnie z art. 9l ust. 2 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r., jedyną przesłanką uzasadniającą przekazywanie zmieszanych odpadów komunalnych do instalacji zastępczej było wystąpienie awarii regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych uniemożliwiającej odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych. Ponadto ustalenie czy zachodzą przesłanki odstąpienia od naliczenia kary pieniężnej dla wykonawcy, który nie przekazywał zmieszanych odpadów komunalnych do właściwej regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych powinno nastąpić w drodze postępowania administracyjnego stosownie do art. 1 pkt 1, art. 61 § 1 oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm. i następnie Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.).

Zadania w zakresie prowadzenia spraw dotyczących realizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach należały do Inspektora ds. gospodarki odpadami. Osobą zobowiązaną do naliczenia kary pieniężnej był p. Ireneusz Czech – Wójt Gminy Kochanowice w myśl art. 9zb ust. 1 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku.

Wniosek nr 1

Rozważyć możliwość wszczęcia postępowania administracyjnego w celu zweryfikowania czy zachodzą przesłanki uzasadniające nałożenie kar pieniężnych na wykonawców zadania w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Kochanowice, świadczących usługi na podstawie umów: Nr 032.67.2013 z dnia 26 czerwca 2013 r., Nr 032.8.2013 z dnia 20 sierpnia 2013 r. i Nr 032.1.2014 z dnia 30 stycznia 2014 r. w związku z przekazaniem zmieszanych odpadów komunalnych do innej niż regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, stosownie do art. 9x ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9zb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.), a w uzasadnionym przypadku podjąć działania zmierzające do wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru, o którym mowa w art. 9c ust. 1 powyższej ustawy, stosownie do art. 9j ust. 2 pkt 4 tej ustawy, mając na uwadze art. 1 pkt 1, art. 61 § 1 oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.).

- *W latach 2012 - 2016 (do dnia kontroli) zaniechano wezwania podatnika, osoby fizycznej o nr karty kontowej 4-473, do złożenia korekty informacji na podatek od nieruchomości. Ponadto, nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające prawidłowość oraz terminowość składania informacji na podatek od nieruchomości wobec ww. podatnika.*

Powyższe było niezgodne z art. 272 pkt 1 lit. a, pkt 3, art. 274a § 1 i § 2, art. 21 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 6, art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., następnie Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.).

W informacji na 2007 r. złożonej w dniu 13 marca 2007 r. do Urzędu Gminy Kochanowice ww. podatnik wykazał do opodatkowania:

- *powierzchnię użytkową budynków lub ich części związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej – 35,62 m²,*
- *budowlę o wartości 9.347.996,10 zł.*

Podatnik ten wynajmował od Gminy Kochanowice lokal użytkowy o powierzchni 35,62 m² na podstawie umowy najmu lokalu użytkowego z dnia 2 listopada 2004 r. Zgodnie z aneksem do tej umowy z dnia 1 października 2008 r. zwiększono zakres wynajmowanej powierzchni do 53,66 m². W kolejnych umowach najmu z dnia 29 czerwca 2012 r. (wraz z aneksami z dnia 30 czerwca 2013 r., 27 grudnia 2013 r., 26 czerwca 2014 r.) oraz z dnia 28 grudnia 2015 r., powierzchnia wynajmowanego lokalu użytkowego wynosiła również 53,66 m².

Ponadto, ww. podatnik na podstawie umowy nr 032.75.2012 z dnia 29 czerwca 2012 r. zawartej na czas nieoznaczony, był również użytkownikiem mienia komunalnego – urządzeń wodno-kanalizacyjnych (budowli). Zgodnie z powyższą umową, Gmina Kochanowice oddała podatnikowi mienie komunalne, stanowiące nieruchomości oraz urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne służące do zbiorowego zaopatrzenia w wodę i oczyszczanie ścieków na terenie Gminy Kochanowice, a także urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne, które powstaną w przyszłości. Na dzień zawarcia tej umowy wartość przekazanego mienia wyniosła 12.172.280,80 zł.

Zgodnie z danymi wynikającymi z wykazu budowli wykorzystywanych na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy

Kochanowice wg stanu na dzień 31 grudnia danego roku, sporządzonego przez pracowników Referatu Gospodarki i Rozwoju Gminy i przekazywanego do Inspektora ds. wymiaru podatków i opłat, wartość ww. budowli kształtowała się następująco:

Na dzień 31 grudnia 2014 r. – 21.201.604,40 zł,

Na dzień 31 grudnia 2015 r. – 21.201.604,40 zł.

Pomimo zmian wartości użytkowanych budowli oraz zmian powierzchni wynajmowanego lokalu użytkowego ww. podatnik do dnia kontroli nie złożył w Urzędzie Gminy Kochanowice korekty informacji na podatek od nieruchomości, a organ podatkowy nie wzywał podatnika do złożenia korekty przedmiotowej informacji.

Ww. podatnik korzystał ze zwolnienia z podatku od nieruchomości ustalonego zgodnie z uchwałami Rady Gminy Kochanowice w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od nieruchomości i wprowadzenia zwolnień przedmiotowych od tego podatku: uchwały Nr XII/86/11 z dnia 28 listopada 2011 r., uchwały Nr XXVI/181/12 z dnia 5 grudnia 2012 r. i uchwały Nr XXXIX/270/13 z dnia 20 listopada 2013 r.

Zgodnie z zapisami uchwały Rady Gminy Kochanowice Nr XXXIX/270/13, zwolnieniu z podatku od nieruchomości podlegały m.in. grunty, budynki i budowle lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Skutkiem zaniechania wezwania ww. podatnika do złożenia korekty informacji na podatek od nieruchomości oraz niewyegzekwowania złożenia takiej korekty, pomimo zaistnienia okoliczności powodujących taki obowiązek, było nieprawidłowe obliczenie i wykazanie skutków zwolnień z podatku od nieruchomości wynikających z ww. uchwały Rady Gminy Kochanowice poprzez obliczenie ich od powierzchni użytkowej lokalu 35,62 m², pomimo zmiany tej powierzchni na 53,66 m². Wykazane skutki w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP zostały zaniżone o kwotę 355,39 zł zarówno w 2014 r. i 2015 r.

W myśl zasad sporządzania ww. sprawozdań wynikających z § 3 ust. 1 pkt 10 oraz § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 119 z późn. zm.), sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący: w kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazuje się (bez ulg i zwolnień ustawowych) skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin lub miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień. Kwoty, dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego, odpowiednio do przepisów rozporządzenia.

Stwierdzono również, że skutki zwolnienia ww. podatnika z podatku od nieruchomości w wysokości 244.147,31 zł za 2014 r. i w wysokości 424.733,80 zł za 2015 r. zostały wykazane w sprawozdaniach Rb-27S w rozdziale 75615 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych” zamiast w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”.

Powyższe było niezgodne z § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

Zgodnie z wyjaśnieniami pracownicy Referatu Gospodarki i Rozwoju Gminy zajmujący się zawieraniem umów najmu lokali zgłosili do Referatu Finansów jedynie zmianę powierzchni w zakresie koniecznego naliczenia i przypisania czynszu najmu, natomiast ww. zgłoszenie do osób odpowiedzialnych za wymiar podatków zostało przeoczone. W trakcie kontroli przekazano do Referatu Finansów kserokopie umów najmu lokali użytkowych.

W dniu 2 grudnia 2016 r. wszczęto postępowanie w sprawie ustalenia wymiaru podatku od nieruchomości oraz wezwano podatnika do złożenia Informacji w sprawie podatku od nieruchomości.

Zgodnie z obowiązującą w Urzędzie Gminy Kochanowice Instrukcją obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych, ustaloną zarządzeniem Nr 0152-7/08 Wójta Gminy Kochanowice z dnia 14 maja 2008 r., umowy za wynajem lokali, inne umowy związane z gospodarką mieniem, wykazy lub pisma miały być przekazywane do osób odpowiedzialnych za wymiar podatków na bieżąco.

Zadania w zakresie wymiaru podatków należały do Inspektora ds. wymiaru podatków i opłat, pracownika Referatu Finansów. Informacje do sporządzenia sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za lata 2014 - 2015 przygotowywali pracownicy Referatu Finansów.

Nadzór w tym zakresie sprawowała od dnia 1 sierpnia 2015 r. p. Elżbieta Styczysz – Skarbnik Gminy Kochanowice, a poprzednio od dnia 16 kwietnia 2015 r. do dnia 31 lipca 2015 r. p. Marzanna Czernikowska – były Skarbnik Gminy Kochanowice, a do dnia 15 kwietnia 2015 r. p. Gabriela Czech – były Skarbnik Gminy Kochanowice.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów w zakresie prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających terminowość składania informacji na podatek od nieruchomości a także weryfikacji prawidłowości składanych informacji, stosownie do art. 272 pkt 1 lit. a, pkt 3, art. 274a § 1 i § 2, art. 21 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 6, art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Ponownie obliczyć i prawidłowo ustalić skutki finansowe udzielonych przez Radę Gminy zwolnień w podatku od nieruchomości dla podatnika o nr karty kontowej 4-473 oraz prawidłowo wykazać ww. skutki zwolnień w sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy oraz Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.) oraz § 3 ust. 1 pkt 10, pkt 12 oraz § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego będącej załącznikiem nr 39 do ww. rozporządzenia, również § 1

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W dniu 28 września 2012 r. zawarto umowę organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. z siedzibą w Warszawie, na wyemitowanie obligacji na okaziciela o łącznej wartości 3.300.000,00 zł, bez wcześniejszego uzyskania opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach o możliwości ich wykupu. Pozytywną opinię o możliwości wykupu tych obligacji Kolegium Regionalnej Izby w Katowicach wyraziło uchwałą Nr 4100/VI/199/2012 z dnia 9 października 2012 r.*

Powyższe było niezgodne z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), stosownie do którego w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o udzielenie kredytu lub pożyczki a także w przypadku zamiaru emisji przez jednostkę samorządu terytorialnego papierów wartościowych, zarząd tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych.

Umowa organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji z dnia 28 września 2012 r. została zawarta przez p. Ireneusza Czecha – Wójta Gminy Kochanowice, przy kontrasygnacie dokonanej przez p. Gabrielę Czech – byłego Skarbnika Gminy Kochanowice.

Wniosek nr 4

Zaciągać zobowiązania wynikające z umów organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji po uzyskaniu pozytywnej opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości ich wykupu, stosownie do art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

- *W 2014 r. nieterminowo uregulowano raty kredytów zaciągniętych w Banku Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie na podstawie umów:*
  - *Nr 203/12/2010/1014/F/CEB/EIB3/260 z dnia 6 października 2010 r. o kredyt na kwotę 136.006,00 zł,*
  - *Nr 204/12/2010/1014/F/CEB/EIB3/261 z dnia 6 października 2010 r. o kredyt na kwotę 253.400,00 zł.**Zgodnie z § 13 ust. 1 umowy Nr 203/12/2010/1014/F/CEB/EIB3/260 termin spłaty raty kredytu w kwocie 1.620,00 zł przypadał do dnia 31 stycznia 2014 r., natomiast spłata tej raty nastąpiła w dniu 10 lutego 2014 r. Zgodnie również z § 13 ust. 1 umowy Nr 204/12/2010/1014/F/CEB/EIB3/261 termin spłaty raty kredytu w kwocie 13.016,00 zł przypadał do dnia 31 stycznia 2014 r., natomiast spłata tej raty nastąpiła w dniu 10 lutego 2014 r.*

Powyższym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), zgodnie z którym wydatki publiczne

powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez p. Ireneusza Czecha – Wójta Gminy Kochanowice oraz przez Zastępcę Skarbnika, Bank nie naliczył dodatkowych odsetek za nieterminową spłatę rat ww. kredytów.

Osobą odpowiedzialną za wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi była p. Gabriela Czech – były Skarbnik Gminy Kochanowice.

Wniosek nr 5

Wzmocnić działania w zakresie zapewnienia terminowego regulowania obciążających Gminę zobowiązań z tytułu kredytów w celu niedopuszczenia do zapłaty odsetek, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz.1870 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- *W latach 2012 - 2016 (do dnia zakończenia kontroli) nie ujmowano w ewidencji księgowej konta 134 – „Kredyty bankowe” oraz konta 260 – „Zobowiązania finansowe” w korespondencji z kontem 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” odsetek od zaciągniętych przez Gminę Kochanowice kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji. Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Stosownie do opisu tych kont zawartego w ww. rozporządzeniu na stronie Ma konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego. Na stronie Wn konta 909 ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260).*

Powyższe zasady funkcjonowania kont 134, 260 i 909 uregulowano również w planie kont dla budżetu gminy, przyjętym zarządzeniem Nr SE-0152-13/2010 Wójta Gminy Kochanowice z dnia 30 grudnia 2010 r. (ze zmianami).

Obowiązki w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej dla kredytów i pożyczek należały do Zastępcy Skarbnika Gminy (poprzednio zatrudnionego na stanowisku Skarbnika Gminy w okresie od 16 kwietnia 2015 r. do 31 lipca 2015 r. oraz do dnia 15 kwietnia 2015 r. na stanowisku Inspektora ds. księgowości budżetowej). Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie rachunkowości należały: od dnia 1 sierpnia 2015 r. do p. Elżbiety Styczyrz – Skarbnika Gminy Kochanowice, a poprzednio od dnia 16 kwietnia 2015 r. do dnia 31 lipca 2015 r. do p. Marzanny Czernikowskiej – byłego Skarbnika Gminy Kochanowice, a do dnia 15 kwietnia 2015 r. do p. Gabrieli Czech – byłego Skarbnika Gminy Kochanowice.

Wniosek nr 6

Naliczyć i ująć odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji na kontach 134, 260 i 909, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia

5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2012 - 2016 (do dnia kontroli) zaniechano prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” grupa 0 „grunty” do poszczególnych nieruchomości. Stosownie do art. 16 ust. 1 oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn.zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1047), konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w szczególności dla środków trwałych w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.*
W prowadzonej ewidencji księgowej analitycznej do konta 011 w grupie 0 „Grunty” ujęto w trzynastu pozycjach grupy działek będących własnością Gminy Kochanowice, położonych w różnych miejscowościach. Ww. grunty ujęto w pozycjach pod nazwami: grunty orne, łąki trwałe, grunty pod stawami, grunty pod rowami, lasy, tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, inne tereny zabudowane, zurbanizowane tereny niezabudowane, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, użytki kopalne, tereny komunikacyjne, nieużytki. Taki sposób prowadzenia ewidencji nie pozwala na identyfikację poszczególnych środków trwałych.
W polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr SE-0152-13/2010 Wójta Gminy Kochanowice z dnia 30 grudnia 2010 r. ze zmianami zapisano, że ewidencja analityczna (szczegółowa) do konta 011 prowadzona jest „w formie ksiąg inwentarzowych środków trwałych, ich charakterystyki i nadanych im numerów inwentarzowych oraz komputerowo z wykorzystaniem programu firmy TENOSOFT wprowadzonego do użytku z dniem 1 sierpnia 2014 r.” W załączniku nr 3 do ww. zarządzenia w sposobie prowadzenia rachunkowości ustalono, że księgi pomocnicze, księga inwentarzowa prowadzona jest w sposób chronologiczny dla wszystkich środków trwałych z podziałem na grupy KŚT i zawiera m.in. wartość początkową środka trwałego i wartości poszczególnych części składowych.
Zgodnie z zasadami prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 011 określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki. Na stronie Wn konta 011 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych. Na stronie Wn konta 011 ujmuje się m.in. przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartości ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych, przychody środków trwałych nowo ujawnionych, nieodpłatne przyjęcie środków trwałych, zwiększenia wartości początkowej

środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny. Na stronie Ma konta 011 ujmuje się w m.in.: wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji, z powodu zniszczenia, zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić m.in.: ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe. Konto 011 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej analitycznej do konta 011 wykonywali pracownicy Referatu Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowały: od dnia 1 sierpnia 2015 r. p. Elżbieta Styczysz – Skarbnik Gminy Kochanowice, a poprzednio od dnia 16 kwietnia 2015 r. do dnia 31 lipca 2015 r. p. Marzanna Czernikowska – były Skarbnik Gminy Kochanowice, a do dnia 15 kwietnia 2015 r. p. Gabriela Czech – były Skarbnik Gminy Kochanowice.

Wniosek nr 7

Zaprowadzić ewidencję analityczną do konta 011 „Środki trwałe” według poszczególnych nieruchomości, stosownie do wymogów art. 16, art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 011 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

- *W latach 2012 - 2015 nieprawidłowo ujęto w księgach rachunkowych jednostki na koncie 011 „Środki trwałe” operacje zbycia, nabycia działek oraz zamiany działek przez Gminę Kochanowice, co polegało na zaniechaniu bieżącego ujęcia w księgach rachunkowych na koncie 011 poszczególnych operacji dotyczących zmian w stanie środków trwałych w zakresie nabycia, zbycia nieruchomości oraz nie ujęciu w księgach operacji dotyczącej zamiany nieruchomości, tj. pełnej kwoty dochodów i wydatków budżetowych z tytułu zbycia i nabycia nieruchomości. Operacje te ujmowano w księgach na podstawie zbiorczych dowodów księgowych PK wystawianych z datą 31 grudnia danego roku obrotowego 2012 r., 2013 r. 2014 r. 2015 r. Zmniejszenie bądź zwiększenie wartości nieruchomości ujmowano raz w roku w jednej kwocie tzw. „per saldum” jako wynik na operacjach nabycia i zbycia nieruchomości, które były dokonywane w ciągu danego roku. Naruszono tym art. 4 ust. 2, art. 7 ust. 3, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 1047). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Zgodnie natomiast z art. 7 ust. 3 tejże ustawy, wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.*

Ponadto, w myśl art. 24 ust. 1 ww. ustawy, księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 011 opisanymi w załączonym planie kont oraz w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), ww. konto służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki. W myśl art. 20 ust. 2 ww. ustawy, podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowo stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dowodami źródłowymi. Podstawą zapisów mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowo: zbiorcze - służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie zbiorczym pojedynczo wymienione.

Powyższe dotyczyło:

- nieodpłatnej zamiany nieruchomości oznaczonej nr 711/80 o pow. 1402 m² położonej w Jawornicy stanowiącej własność Gminy Kochanowice o wartości 50.600,00 zł, na nieruchomości oznaczone nr 693/21, 692/21, 705/76 i 707/80 o łącznej powierzchni 1402 m² położone w Jawornicy, będące własnością osoby fizycznej, na kwotę 50.600,00 zł na podstawie aktu notarialnego Repertorium A Nr 6878/2012 z dnia 27 lipca 2012 r.
- sprzedaży nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Lubecko oznaczonej jako działka o nr 1876/523 o pow. 0,3526 ha na podstawie aktu notarialnego Repertorium A Nr 14318/2013 z dnia 3 grudnia 2013 r. na kwotę 62.115,00 zł,
- sprzedaży nieruchomości położonej w miejscowości Kochcice oznaczonej jako działka o nr 916/9 o pow. 6.3030 ha na podstawie aktu notarialnego Repertorium A Nr 5502/2013 z dnia 22 listopada 2013 r. na kwotę 621.150,00 zł.
- sprzedaży nieruchomości położonej w Jawornicy oznaczonej jako działka o nr 516/136 o pow. 0,2346 ha na podstawie aktu notarialnego Repertorium A Nr 4163/2015 z dnia 16 lipca 2015 r. na kwotę 62.115,00 zł.
- sprzedaży nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Lubecko oznaczonej jako działka o nr 1503/515 i 1502/515 o łącznej pow. 0,8990 ha na podstawie aktu notarialnego Repertorium A Nr 6976/2014 z dnia 27 października 2015 r. na kwotę 162.741,30 zł.
- zakupu gruntu pod drogę w Kochcicach na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 5417/2013 z dnia 8 lipca 2013 r. na kwotę 20.770,00 zł.

Powyższe operacje ujęto w księgach rachunkowych w ewidencji księgowej konta 011 na podstawie dowodów PK:

- Nr 1129 z dnia 31 grudnia 2012 r., zgodnie z którym dokonano jednostronnego zmniejszenia łącznej wartości gruntów na kwotę 39,00 zł,
- Nr 1140 z dnia 31 grudnia 2013 r., zgodnie z którym dokonano jednostronnego zmniejszenia łącznej wartości gruntów na kwotę 731.221,20 zł,
- Nr 1144 z dnia 31 grudnia 2014 r., zgodnie z którym dokonano jednostronnego zwiększenia łącznej wartości gruntów na kwotę 482.248,00 zł,
- Nr 1147 z dnia 31 grudnia 2015 r., zgodnie z którym dokonano jednostronnego zmniejszenia łącznej wartości gruntów na kwotę 29.400,80 zł.

Ww. dowody PK przygotowane zostały na podstawie sporządzanych przez pracowników Referatu Gospodarki i Rozwoju Gminy i przekazanych do Referatu Finansów zestawień ewidencji gruntów mienia komunalnego sporządzonych wg. stanu na dzień 31 grudnia 2012 r., 31 grudnia 2013 r., 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2015 r. (wraz z podaniem ich wartości).

Ponadto informacje dotyczące transakcji zawieranych notarialnie (nabycia lub zbycia nieruchomości) były przekazywane przez pracowników Referatu Gospodarki i Rozwoju Gminy do Referatu Finansów, zgodnie z wyjaśnieniami pracowników merytorycznych, niezwłocznie (do dwóch dni roboczych od dnia spisania aktu) poprzez przekazanie kserokopii aktu notarialnego wraz z poleceniem wystawienia faktury na sprzedaż bądź nabycie.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji mienia komunalnego należały do pracowników Referatu Gospodarki i Rozwoju Gminy. Nadzór w tym zakresie należał do Kierownika tego Referatu.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej analitycznej, syntetycznej do konta 011 wykonywali pracownicy Referatu Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała od dnia 1 sierpnia 2015 r. p. Elżbieta Styczysz – Skarbnik Gminy Kochanowice, a poprzednio od dnia 16 kwietnia 2015 r. do dnia 31 lipca 2015 r. p. Marzanna Czernikowska – były Skarbnik Gminy Kochanowice, a do dnia 15 kwietnia 2015 r. p. Gabriela Czech – były Skarbnik Gminy Kochanowice.

Wniosek nr 8

Ujmować w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Kochanowice operacje nabycia, zbycia nieruchomości, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 7 ust. 3, art. 20 ust. 1, 20 ust.2 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 011 opisanych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

- *W 2014 r. zaniżono wartość początkową środka trwałego powstałego w wyniku inwestycji pn. „Termomodernizacja Budynku Remizy Strażackiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Kołczicach” o koszty dokumentacji projektowej i kosztorysowej w wysokości 10.300,00 zł. Naruszono tym art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), jak również postanowienia zarządzenia Nr SE-0152-13/2010 Wójta Gminy Kochanowice z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości ze zmianami. W załączniku nr 2 do zarządzenia Nr SE-0152-13/2010 Wójta Gminy Kochanowice z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości ze zmianami, w obowiązujących metodach wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego m. in. zapisano, że do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności koszty dotyczące dokumentacji projektowej. Fakturę Vat z dnia 27 lutego 2014 r. za dokumentację projektową i kosztorysową*

Termomodernizacji Budynku Remizy Strażackiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Kochcicach zapłacono 10 marca 2014 r., według klasyfikacji budżetowej: dział 700, rozdział 70005, paragraf 4300. Zlecenia wykonania projektu dokonano w grudniu 2013 r. Dowód OT sporządził Kierownik Referatu Gospodarki i Rozwoju Gminy. Dowód został zatwierdzony przez p. Gabrielę Czech – byłego Skarbnika Gminy Kochanowice oraz p. Ireneusza Czecha – Wójta Gminy Kochanowice.

Wniosek nr 9

Dokonąć weryfikacji wartości środka trwałego „Termomodernizacji Budynku Remizy Strażackiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Kochcicach” oraz dokonać stosownych zapisów w księgach rachunkowych w celu odzwierciedlenia w nich stanu faktycznego, mając na uwadze art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.).

- *W latach 2012 - 2016 (do dnia zakończenia kontroli) operacje gospodarcze dotyczące środków z Funduszu Pracy na dofinansowanie kształcenia pracowników młodocianych nie były ewidencjonowane w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Kochanowice. Operacje gospodarcze w tym zakresie ujmowano w odrębnych księgach, na koncie 130 „Rachunek bieżący” w korespondencji z kontami: 240 „Pozostałe rozrachunki” i 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.*

Sposób ewidencjonowania ww. operacji gospodarczych ustalono zarządzeniem Wójta Gminy Kochanowice Nr 0050.6.2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w zakresie środków Funduszu Pracy z przeznaczeniem dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników oraz ich rozliczenia. Powyższym zarządzeniem ustalono ww. konta księgowe służące do ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących ww. środków, natomiast nie wskazano, że zdarzenia te będą ewidencjonowane w zbiorze odrębnym od księgi głównej Urzędu.

Powyższe było niezgodne z art. 13 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). W myśl powyższych przepisów, księgi rachunkowe jednostki obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą: dziennik (który może mieć formę dzienników częściowych składających się na jeden dziennik) i księgę główną (jedną).

Ponadto, ujmowanie operacji gospodarczych dotyczących ww. środków pieniężnych w ewidencji konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” było niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z opisem tego konta zawartym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym.

Środki pieniężne z Funduszu Pracy przeznaczone na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników nie są objęte planem finansowym

jednostki i przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia, służy konto 139 „Inne rachunki bankowe”.

Dofinansowanie kosztów szkolenia młodocianych pracowników odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm., Dz.U. z 2015 r. poz.2156 z późn. zm.). Z art. 70b ww. ustawy wynika, że pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia. Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy przez wójta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, w drodze decyzji, po stwierdzeniu spełnienia określonych warunków. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. Środki te przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego. Z kolei Wojewoda otrzymane środki na ten cel przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy gminy. Środki Funduszu Pracy, przekazane przez wojewodę pracodawcy na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych, nie są dochodami gminy.

W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 września 2016 r. wpłynęły na wyodrębniony rachunek bankowy Gminy Kochanowice środki finansowe w łącznej kwocie 733.229,95 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej operacji gospodarczych związanych ze środkami Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych należały do Zastępcy Skarbnika Gminy (poprzednio zatrudnionego na stanowisku Skarbnika Gminy w okresie od 16 kwietnia 2015 r. do 31 lipca 2015 r. oraz do dnia 15 kwietnia 2015 r. na stanowisku Inspektora ds. księgowości budżetowej).

Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie rachunkowości jednostki należały: od dnia 1 sierpnia 2015 r. do p. Elżbiety Styczysz – Skarbnika Gminy Kochanowice, a poprzednio od dnia 16 kwietnia 2015 r. do dnia 31 lipca 2015 r. do p. Marzanny Czernikowskiej – byłego Skarbnika Gminy Kochanowice, a do dnia 15 kwietnia 2015 r. do p. Gabrieli Czech – byłego Skarbnika Gminy Kochanowice.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację (politykę) rachunkowości.

Wniosek nr 10

Dostosować dokumentację określającą zasady rachunkowości jednostki w zakresie zakładowego planu kont dla Urzędu Gminy Kochanowice poprzez wskazanie prawidłowego sposobu ewidencji operacji gospodarczych z udziałem środków z Funduszu Pracy na dofinansowanie kształcenia pracowników młodocianych oraz zapewnić ewidencjonowanie tych operacji gospodarczych w księgach rachunkowych Urzędu, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej

(Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze art.10 ust. 1 pkt 3 lit. a, art. 10 ust. 2, art. 13 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.).

W zakresie inwentaryzacji:

- *W 2015 r. nieprawidłowo przeprowadzono inwentaryzację środków pieniężnych na rachunkach bankowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., poprzez zweryfikowanie stanu ewidencyjnego środków na rachunku bankowym na podstawie wyciągu bankowego z dnia 31 grudnia 2015 r. zamiast bankowego potwierdzenia salda na rachunku bankowym.*

Naruszono tym art. 26 ust. 1 pkt 2, art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz zapisy instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem Nr SE.0050.10.2014 Wójta Gminy Kochanowice z dnia 25 września 2014 r. W myśl powyższych przepisów, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację m.in. aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, należności - drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Powyższe dotyczyło rachunku pomocniczego budżetu prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, na którym na dzień 31 grudnia 2015 r. pozostawały środki pieniężne w kwocie 6.707,20 zł. Stan tych środków był zgodny ze stanem ewidencyjnym wynikającym z konta 133 „Rachunek budżetu” (subkonto 133 – 02 „Rachunek pomocniczy budżetu – kanalizacja sanitarna”).

Do kontroli nie przedłożono bankowego potwierdzenia stanu środków pieniężnych na ww. rachunku. Z wyjaśnień udzielonych przez p. Elżbietę Styczyrz – Skarbnika Gminy Kochanowice wynika, że nie otrzymano od ww. Banku pisemnego potwierdzenia stanu środków pieniężnych na tym rachunku bankowym, jak również nie wystąpiono do Banku o takie potwierdzenie, a zweryfikowania stanu ewidencyjnego środków pieniężnych dokonano na podstawie wyciągu bankowego z tego rachunku z dnia 31 grudnia 2015 r.

Przeprowadzenie inwentaryzacji środków pieniężnych na rachunkach bankowych należało do pracowników Referatu Finansów. Nadzór w tym w zakresie sprawowała p. Elżbieta Styczyrz – Skarbnik Gminy Kochanowice.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów w zakresie prawidłowego przeprowadzania i udokumentowania inwentaryzacji środków pieniężnych na rachunkach bankowych, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 2 i art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie sprzedaży nieruchomości:

- *Ustalono w sposób nieprawidłowy cenę wywoławczą w drugim przetargu nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej oznaczonej jako działka 916/9 o pow. 6.3030 ha położonej w miejscowości Jawornica.*

Powyższym naruszono art. 67 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r., Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym przy sprzedaży nieruchomości w drodze przetargu cenę wywoławczą w drugim przetargu można ustalić w wysokości niższej niż wartość nieruchomości, jednak nie niższej niż 50% tej wartości.

Zgodnie z ogłoszeniem z dnia 30 marca 2012 r. o pierwszym przetargu na sprzedaż ww. nieruchomości cena wywoławcza wynosiła 800.000,00 zł. Wartość ww. nieruchomości ustalono operatem szacunkowym z dnia 5 stycznia 2012 r. na kwotę 800.000,00 zł. Pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym. W ogłoszeniu o drugim przetargu ustnym nieograniczonym z dnia 23 listopada 2012 r. cenę wywoławczą ww. nieruchomości ustalono na kwotę 335.000,00 zł, co stanowiło 41,87% wartości nieruchomości. Drugi przetarg na zbycie nieruchomości również zakończył się wynikiem negatywnym.

Projekt ogłoszenia o drugim przetargu przygotowali pracownicy Referatu Gospodarki i Rozwoju Gminy, nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu. Ogłoszenie podpisał p. Andrzej Domagała – Sekretarz Gminy Kochanowice z upoważnienia Wójta Gminy.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki i Rozwoju Gminy w zakresie prawidłowego ustalania ceny wywoławczej nieruchomości w drugim przetargu, stosownie art. 67 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147) mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- *W roku 2014 zaniechano udzielenia zaległego urlopu wypoczynkowego p. Ireneuszowi Czechowi – Wójtowi Gminy Kochanowice, w liczbie 25 dni za lata 2012 - 2013, co było wymagane art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm.), zgodnie z którym urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym zgodnie z art. 163 należy pracownikowi udzielić najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.*

W związku upływem w 2014 r. kadencji Wójta Gminy Kochanowice, wypłacono w dniu 8 grudnia 2014 r. p. Ireneuszowi Czechowi – Wójtowi Gminy Kochanowice, ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlopu w ilości 49 dni, przysługujący za lata 2010 - 2014 w łącznej kwocie 22.281,70 zł brutto, z tego ekwiwalent za 25 dni zaległego urlopu za lata 2012 - 2013 wynosił 11.368,21 zł brutto.

Czynności z zakresu prawa pracy wobec Wójta Gminy Kochanowice wykonywał p. Andrzej Domagała – Sekretarz Gminy Kochanowice.

Wniosek nr 13

Zapewnić prawidłowe udzielanie urlopów pracownikom Urzędu Gminy Kochanowice zgodnie z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 1666 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Elektronicznie podpisany przez
Daniel Kołodziej
Daniel Kołodziej